7. 31. 1. 447

اهل عيال

اثرى

رضاء الدين بن فخر الدين

ОРЕНБУРГЪ
ПАРОВАЯ ТИПО-ЛИТОГРАФІЯ
ТОВАРИЩЕСТВА «КАРИМОВЪ, ХУСАИНОВЪ И К-»
1908.

Из фондов Российской национальной библиотеки

Татар.
3-744

اهل - عیال

قزبالار وخاتونلر ایچون کرک اولان ادبلرنی بیان ایلمش بر رساله‌در.

آثر

رضاء الدین فخر الدین

اورنبورغ

(١٣٢٥)

علم اخلاقدن ایکنچی جزء

اورنبورغ

«کریموف، حسینوف وشرکاسی»نڭ پاراوای مطبعه‌سی

١٩٠٨

Из фондов Российской национальной библиотеки

اهل — عیال

بسم الله الرحمن الرحیم

۱

یولداش

ای بالالر! ایدل ودڭیزلر اوستونده کویمه‌لرده: قوریده، تیمریوللرده، آربالرده‌یوروچیلر ییل کبی‌قزو و آشغوب‌واررلر لکن اوشبو روشده قزو یورسه‌لرده آشارلر، چای ایچارلر یاتورلر، طورر ویوقلارلر. اوینارلر، کوله‌رلر، قایغرر وآغلارلر.

بوندای حاللرنی بیك کوبڭز اوز کوزلرڭز ایله‌کورگاندرسز. کورمگانلرڭز کشیلردن ایشتوب بیلگاندرسز.

بوکونده شهرلرده توگل آوللرده‌ده تیمر یوللرده، صو اوستونده کویمه‌لرده یورمگان آدملر آز بولور. بیك کوب خاتون: قزلر هم‌یاش بالالرده کوبمی آزمی‌بولسه‌ده یوررلر.

یراق سفرلرگه چققان آدملر اوزلرینه قولای بولغان‌بر ایبده‌ش ایله برلکده چقارلر. اگرده اویدن چققانده قولای ایبده‌ش تابلمغان بولسه، پاراخودوتیمر یول آرباسینه‌کرگانلری صوڭ برر ایبده‌ش تابارلر. وشونڭ ایله برلکده واررلر.

تیمر یول آربالرنده، کویمه وپاراخودلرده یوروچی آدملر

Из фондов Российской национальной библиотеки

اوشبو « **اهل- عيال**» رساله‌سی « پيتربورغ » شهرنده ديمبدوفسكی پريولق ۴نچی نومبر خانه‌ده، لطف‌الله افندی الاسحاقی اداره‌سنده اولان مكتب قزلرينه طرفمزدن هديه ايدلمشدر.

۱۳۲۵-۱۹۰۸ نچی‌ييل شهررمضان (اوكتابر) آينده «جمعيت خيريه» طرفندن تربيه ايدلمكده اولان مذكور «مكتب»نی زيارت ايتدم. بواثر ايسه شوڭا يادكاردر.

رضاء الدين بن‌فخرالدين

Из фондов Российской национальной библиотеки

بالالر دنیاغه کلدیکلرنده هیچ نرسه بیلمیلر، بر اش گه ده کوچاری یتمی. صوکره اوطوره باشلیلر، کوله وآشیلر. اوینیلر وآیاقلرینه یوریلر. تشلری چغا مکتبلرگه وارالر. اوقورغه یازارغه اوگره نه لر. اویلانه لر، آتا آنا وصوکره ده ابی وبابای اوله لر. ساچلری آغارا تشلری توشه. بیللری بوکرایه وکوچلری بته. ایشته بو نرسه لر دنیا سفرینك یاملری، واقزاللری، پریستانلری اولور.

٣

دنیا سفرنده ایبده ش.

تیمر یول آربالرنده، صو اوستونده کویمه لرده یوروچیلرنك بر ایبده ش گه محتاج ایدیکلرینی بیلدك، شونك کبی دنیا سفرنده اولغان آدملرده اوزلری ایچون بر ایبده ش گه محتاج اولورلر. اوزلرینه بر ایبده ش تابارلر. بو ایبده ش گه «ترکلك ایبده شی» دییورلر.

بالالر اوسوب، کشی اولدقلرندن، باشقه لرنك تربیه لرندن قورتولوب آدم قطارینه کردکلرندن صوك بر «ترکلك ایبده شی» صایلامق عادتدر. ترکلك ایبده شی ایرلر ایچون خاتون، وخاتونلر ایچون ایر اولو. بو دنیانك نظامی ایلکدن اوشبو روشده کلمش بوندن صوك ده شویله کیلر.

ایشته، اوشو ایبده ش تابونی ایبده شلنمکنی اویلانمك، خاتون آلمق وایرگه وارمق دییورلر. خاتون آلمق وایرگه وارمق دنیا سفری ایچون ترکلك ایبده شی صایلاب آلمق دیمك اولور.

تیمر یول آربالرنده، کویمه لرده اولان ایبده شلر ایله ترکلك ایبده شلری آراسنده آیره بیك زوردر. اوله‌گیسی وقتلی

کوب وقتده اوزلرینڭ یوروب، واروب طورولرندن غافل ولورلر. واروب طورغانلقلری آغاچلرنڭ، تاغلرنڭ آرتده قالدقلرینی کوروبگنه خاطرلرینه توشار.

بز وارەمز ایکان دییورلر. قرلرده، صحرالرده آت آربا ایله یورگان وقتلرده هم بونداى حال بولغالار. صناب قاراغنکز اولسه اوزگزده بیلورسز.

۲

دنیا سفری.

دنیاده طوروچی خلقلرده سفر حالندەلردر. یر یوزنده یاشاوچی آدملر وباشقه حیوانلر، هر بری بر یاقغه قاراب سفر چیقغانلر وهیچ توقتاوسز واروب طورالر. بو خلقلر کرك آشاب وایچوب اوطورسونلر، کرك اویاو وکرك اویقوده یاتسونلر کویمه وتیمر یول آربالرنده اولغانلر مثالنده همیشه سفردەلردر. وارالر، آللرنده بیك یراق کورلگان نرسەلر ساعت صایون یاقین کیلوب طورادر. یاکیغنه آرتلرنده قالغان نرسەلر بیك یراق کیتکان اولەدر.

تیمر یوللرده آربالر ایله، صو اوستلرنده کویمەلرده آشغوب واردقلری کبی دنیا سفرندەده خلقلر بیك آشغوب وارمقدەلردر.

اوزلرینڭ دنیا سفرنده ایدیکلرینی بیلمگان وآشغوب کیتدیکلرینی سیزمگان کشیلر تیره یاقلرینه قاراسونلر. شول وقت اوزلرینك طوتاشدن یوروب طورمقده ایدیکلرینی آچیق بیلورلر. یاشلر قارت بولغانلر، قارتلر دنیادن کوچکانلر. یوقلر دنیاغه کیلگانلر، دنیاغه کیلگانلر اوسوب مکتبلرگه یوری باشلاغانلر.

وقتلرده بریسی باشاق باشینه بنوب اورلق توشروب طورر ایکنچیسی‌ده توباندن شول اورلقلرینی اویاغه تاشور،

قرمسقه‌لر، آغاچلرده طوروچی واق حشراتلرنی طوتوب اویالرینه آلوب‌قایتالر، آنلردن‌ده اوزلری، ایچون‌بال‌یاساتدروب طوتالر. بوده نظام.

قرمسقه‌لر نظامغه اطاعت ایتمکلری اورادنیك، استاناوای، غرداوایلردن، قامچی، ملتق وزندانلردن قورقوب توگل؛ بلکه نظام حرمتلی اولدیغی ایچوندر. عقللی وعلملی مخلوقلر هر وقت نظامنی حرمتلی کوررلر وحرمتلی اولدیغی‌ایچون آڭا اطاعت‌قیلورلر.

۵

اهل_عیال

سزنڭ آتا وآنالرڭز، ابی بابالرڭز اسلام دینی اوگره‌تکان. روش‌ایله بربرینه «ترکلك‌ایبده‌شی»، «ایرلی‌خاتونلی»اولمشلردر آنلر دنیا سفرنده بربرینه یاردم ایدشوب وارالر. قایغووحسرت وقتلرنده بربرینی یواتالر. صبر قیلورغه الله‌تعالی‌نڭ رحمتنه صغنورغه بربرینی دیملیلر. شادلق اولسه برگه اورتاقلاشوب قوانالر. باشقه بالالرنڭ آتا وآنالریده، ابی وبابالریده‌شویله‌در. بابالر وآتالر تربیه‌سنده‌طوروچیلرغه «اهل_عیال» دییورلر.

قوشلر، قرمسقه‌لر وباشقه مخلوقلر دنیاده نظام ایله طوردقلری کبی اهل_عیال‌هم برنظام بوینچه طورر.

نظامنی یورتور ایچون‌اهل‌عیال‌ایچنده‌اورادنیکلر، استراژنیقلر اولماز. لکن آنلر اوز انصافلری ایله اهل عیال نظاملرینی یرینه کتوررلر. علملی وعمللی خلقلر نظاملرنی باشقه‌لردن‌قورقوب توگل بلکه نظام حرمتلی اولدیغی ایچون آنڭ حضورنده باش

Из фондов Российской национальной библиотеки

ایبده‌ش‌گنه‌در. اما صوکغیسی برجان وبر تن اوله‌چق ایبده‌شدر. ترکلك ایبده‌ش عمرلك ایبده‌ش اولور. هرتورلی قایغولر، هر تورلی شادلقلر آنك ایله برگه واورتاق اولور.

۴

نظام واطاعت

دنیاده نظامسز وترتیبسز براشده یوقدر. قوشلر اوزلری ایچون اویا یاصارلر. بو وقت آتا قوشلرغه آنا قوشلر یاردم ایدرلر. آنا قوش اویاده اوطوروب بالا چقارغان وقتده آتا قوش چیتدن رزق تاشوب آنی طبیدرر. بالالر چقغان صوك آتاقوش ایله آنا قوش برلکده بالالرینی تربیه قیلورلر، برلکده اوچارغه اوگره‌تورلر. بوایسه برنظامدر.

قرمسقه‌نی کورمگان وبیلمگان بالابولماز. اوشبو بیك کوچك اولغان مخلوق قش کونی ایچون آزوقنی جای کونی حاضرلب قویار. بونك آزوقی هرتورلی اورلقلردر. قش بوینچه یتارلك ایدوب اویاسینه اورلق جیار. اورلقلرغه صو تیسه کوگره، بوزوله‌در. شونك ایچون قرمسقه‌لر، قش ایچون حاضرلگان اورلقلرینی بیك قوری آسرارغه، یووشلاندرمازگه طرشورلر. اگرده بر آفات بولوب چلانسه، قر و وقوری کونلرده اویادن تاشوب قویاش قزوی تیگان یرگه تاراتوب کیبدررلر.

قوروب، کیبوب یتدیکندن صوك اویالری ایچنده بولغان آمبارلرینه کیرو طاشوب قویارلر.

آشلق‌باشاقلرنده بولغان اورلقلرنی برگنه قرمسقه‌صوروب آلورغه کوچی یتماسه ایکنچیلرینی یاردم‌گه چاقرر. قرمسقه‌لر هیچ قاریشوب طورمای یاردم‌گه واررلر. اورلغن جیناولاشوب اشاقدن تارتوب آلورلرده اویالرینه آلوب کیدرلر. قایسی

Из фондов Российской Национальной библиотеки

و آخرتده ثوابلی اولورلر. اوشبونڭ ایچون آتا و آناغه اطاعت ایتمك وحرمت ایله اولمقنی الله‌تعالی حضرتی فرض ایتمشدر.

اتا وآناسینه حرمت ایدن بالالرنڭ برکون اولور اوزلری آتا وآنا اولدقلری صوڭ اوز بالالریده اطاعت ایدرلر، اوز بالالرندن حرمت کوررلر. آتا وآناسینه حرمت ایتمگان بالالر کیملرگه حرمت کوستره بیلورلر؟.

نه قدر بختلی اولور وبیوك مرتبه‌لرگه ایرشور اولسه‌ڭزده آتا وآنالرڭزنی هیچ بروقت اونودماڭز! آنلرغه اطاعتلی اولوب حرمت کوسترڭز! نصیحتلرینی دڭلاب رضالقلرینی آلڭز محتاجلقلرینی، حسرت وقایغولرینی یباررگه‌طرشڭز! یراق‌یرده اولسه‌لر هروقت خط یازوب بولاك یباروب طورڭز! ممکن اولدقده زیارتلرینه وارڭز! وفات اولسه‌لر خیردعا ایله‌ڭز، قرآن شریف اوقوب صدقه‌لر ویروب آنلرغه باغشلاڭز!

آتا وآنانڭ بالالرنڭ یاردملرینه الڭ محتاج اولغان کونلری قارتلق زمانلری اولور. ایشته بووقت آتا وآنالرغه دخی آرتق صورتده حرمت کوسترگه تیوشلی.

آتا وآناغه هروقت حرمت ایتمك وظیفه ایسه‌ده قارت اولغان آتا وآنالربڭ حرمتلری دخی اولغدر. الله‌تعالی بونلرغه حرمت ایتمك طوغروسنده قرآن شریفده آیروم نصیحت ایتمشدر.

آتا وآناغه حرمت ایتمك وظیفه اولدیغی کبی هربرقارنداش روغلرغه، معلم ومربی‌لرگه، الوغلر وقارتلرغه‌هم‌حرمت ایتمك‌ده وظیفه‌در. بووظیفه طوغروسنده کمچیلك ایتمازگه تیوشلی.

اوزندن الوغلرغه حرمت کوسترمش آدملرگه اوزندن کچوکلر حرمت کوسترلر. آدم نه نرسه ساچسه شونی اورر.

اتا وآناغه اطاعتسزلك، قارنداش قبیله والوغلرغه حرمتسزلك

Из фондов Российской национальной библиотеки

بوگوب بوی صنوب طوررلر.

نظاملرغه اطاعت قیلور ایچون گوکلی اولغان خدمتلرنی وظیفه‌لرنی بیلوب طوررغه تیوشلی. اوز وظیفه سینی اوزی بیلمگان آدم نه قدر طرشسه‌ده نظاملرنی یرینه کتوره آلماز. شونك ایچون بو کتابده یاش قز بالالر. زور قزلر، خاتونلرنك وظیفه‌لری بیان قیلنور. شونلرنی بیلگان ویرلرینه کتورگان اورنلرده اهل عیال نظاملی اولور. گوزل دنیا کچرلور

٦

الله تعالی گه قللق

الك کوچك وقتندن باشلاب بالالرنك وظیفه‌لری الله تعالی حضرتنی سومك وآنگا قللق ایدرگه اوگرنمکدر. الله تعالی قیلورغه قوشقان اشلرنی یرینه کتوروب، قیلمازغه قوشقان نرسه‌لردن طیولوب طورمق قللق ایتمك اولور.

الله‌تعالی‌نی سوگان وقللق ایتکان اهل‌ـعیال ایچنده نظاملر توزوك طورر عمرلر برکاتلی وفائده‌لی اولور.

بنده‌لرنك قللق ایتولرندن الله‌تعالی حضرتینه بر فائده یوق قللق ایتماسه‌لر ضررده یوق. شویله ایسه‌ده قللق ایتو بنده‌نك اوستنده بورچدر. هرکیم اوزینك اوستنده اولغان بورچینی وقتنده توشررگه تیوشلی. قللق ایتوسببندن آدم بالاسی اوزینك بنده ایدیکن الله‌تعالی‌نك خواجه اولدیغنی کوسترمش اولور.

۷

آتا وآناغه حرمت

آتا وآناغه اطاعت ایتمك وآنلرغه هروقت حرمت کوسترمك الك الوغ بروظیفه‌در. آتا وآنالرینه حرمت ایدوچیلر دنیاده بختلی

Из фондов Российской национальной библиотеки

۹

مکتب واوقومق

اوقورغه‌یازارغه، بیلمش کیمسه‌لر، یمش آغاچلرینه بینگزرلر. یمش آغاچلری یمشلری ایله خلقلرنی فائده‌لندروب‌طوردقلری کبی اوقورغه ویازارغه بیلمش آدملرده اوزلرینک علملری ایله خلقلرنی فائده‌لندروب طوررلر. شونک ایچون اوقورغه ویازارغه یاش وبالا وقتدن باشلاب اوگره‌نورگه تیوشلی.

کچن عمرنی کیرو قایتارمق اولماز. عمر اک قیمتلی بر دولتدر. ایشته بوقیمتلی اولان دولتنک قدرینی بیلورگه کرک. آدم ایچون اشانچلی اولان کمالت آنچق علمدر. علمدن باشقه کماللرنک هیچ بری اشانچلی دگلدر. بوگون وار، ایرته یوق اولورلر.

اوقوغان نرسه‌لرنی یخشی آنگلارغه، آنگلاغان نرسه‌لرنی گوزل خاطرلرگه تیوشلی. اوقونک فائده‌سی آنچق شول‌وقتده‌غنه اولور. یوقسه، آنگلار آنگلاماز اوقوده معنا چقماز.

آدم، هم حیوان هم انساندر. لکن حیوانلغی آشامق ایله وانسانلغی‌ده اوقومق ایله اولور، اوقومامش کیمسه‌لرنک دورت آیاقلی حیوانلردن آیرمه‌لری یوقدر. بونی ایسه هرکیم بیلور.

اوقومق اورنلری «مکتب»لردر. مکتبلرده اوقورغه،یازارغه الله‌تعالی حضرتینه قللق ایدرگه اوگره‌تورلر. خلقلر ایله قاتناشه بیلو آنلر ایله معامله ایتو روشلری‌ده مکتبلرده اوگره‌تلنه‌در. اوقوتوچیلرده—معلم ومعلمه‌لر بالالرنی حیوانلقدن چقاروب، انسان ایدرگه طرشوچیلردر. اوشبونک ایچون مکتبنی ومعلمه

Из фондов Российской национальной библиотеки

بالالرنڭ هر بری ایچون عیب اولسه‌ده، بو اشلر قز بالالر ایچون بیگراك زور عیبدر.

۸

ایزگولك ایتمك.

دنیاده راحت یاشامك ایستمش آدملر ایزگو کوڭللی و باشقه لرغه‌ده ایزگولك ایتوچی اولورلر. ایزگو کوڭللی وخلقلرغه ایزگولك ایتوچیلرنڭ ایچلری هیچ پوشماز، دائم راحت اولوب دنیا سورورلر.

ایزگو کوڭللی آدملر الله‌تعالی‌گه قارشو و بنده‌لرگه قارشو اولغان بورچلرینی ادا قیلورلر. شوننڭ ایچون کوڭللری عذابلانماز.

آدم بالالرنی سومك وقولدن کلدیگی قدر آنلرغه یاردم ایتمك ایله شریف دینمز بیورر. بوروشده اولغانلرغه آخرتده ثوابلر وعده ایدلمشدر.

تنده اولان اعضالرنڭ بری آغرر اولسه بتون بدن خسته اولور اوشبونڭ کبی آدم بالالردن برینه قایغو وحسرت کلدیککنی بیلوچی آدملرنڭ هر بری برلکده قایغرشورغه، حسرتلرینی اورتاقلاشورغه تیوشلی. چونکه دنیاده اولان آدملرده بر تنده اولان اعضالر روشنده‌در. بو ایسه ایزگولك ایتمك اولور.

خلقلرغه سوکیلی اولمقنی هر کیم ایستر، بونده اولغان لذتنی هر کیم سیزار. لکن سوکیلی اولمق ایچون برگنه یول واردر. اول‌ده ایسه باشقه‌لرغه ایزگولك ایتمك اولور. ایزگولك ایتوچیلرنی هر کیم یاراتور ومحبت ایدر.

هر کون کولرنی، ایدن وباشقه یورت نرسه‌لرنی طوتاشدن یومق هم دگل، بلکه هر نرسه‌نی اوزینگ حاجت وقتنده یومق، یوولغان اعضا ونرسه‌لرنی صاف حالنچه طوتمق اولور. یوقسه اورداك روشنده بریاقدن یوونوب ایکنچی یاقدن پچرانوب طورمق پاکلك اولماز.

۱۱

زینت

قز بالالر وخاتونلر ایله زینتلرنگ الگ یخشیسی یوقاروده سویلادیکمز پاکلك هم نظافتدر. بونی هروقت اعتبار ایدوب طوررغه تیوشلی. تکبرلنو نیتی ایله اولماسه باشقه تورلی زینتلردن‌ده شریعت منع ایتمیدر. شویله ایسه‌ده بعض بر زینتلر واردرکه مسلمان قزلری ومسلمان خاتونلری ایچون موافق اولماز.

باشقه برخاتون وقزنك ساچنی باشینه قویمق، بیت وقوللرغه کرشان واینلکلر بویاب یورمك، تشلرگه تش قاراسی یاقمق، ساچ طلوملری بوینچه تنکه تزمك، موافق بولمغان زینتلردن اولور. ساچلرنك کوبسی چیرلی آدملردن واولگان خاتون وقزلردن کیسلوب آلنه‌لر، بعض وقت آشاره‌ه تابا آلمی یورگان فقیر قزلر وخاتونلر اوز ساچلرینی آچ اولماز ایچون ساتالر. چیرلیلرنك ساچلرنی تاغوب چیرلری یوغارغه وشونك سببندن چیرلی بولورغه ممکن. آچ اولار درجه‌گه یتکان فقیرلرنك ساچلرنی آسوب ماتورلانوب یورمك‌ده آدمچیلك اولماز.

اینلك، کرشانلرده وباشقه بویاولرغه کوبسنچه آغولی نرسه‌لر قوشلغان بولادر. بو آغولر تن‌گه وعقل‌غه ضرر

Из фондов Российской национальной библиотеки

هم معلملرنی سویارگه وکوڭل قوییوب اوقورغه تیوشلی.

۱۰

نظافت ـ پاکلك

قول، یوز، کیوم وصالم، کتاب ویازو وباشقه هر تورلی نرسه‌لرنی کرسز، توزانسز طوتمق نظافت وپاکلك اولور. بو نرسه‌لری کرلی اولان کیمسه‌لردن آدملر نفرت‌ایدرلر، بیزارلر.

پاك اولمق، پاك یورمك ایله اسلام دینی بیورر. آدملرده پاك اولغان وپاك یورگان‌لرنی سویارلر. شونڭ ایچون نظافت وپاکلك گه یاش وقتدن اوگره‌نورگه وعادتلنورگه تیوشلی.

پاکلك‌گه اوگره‌نورگه وعادت ایدرگه بار خلقدن بیگراك قز بالالر ایچون کوکلیدر. چونکه قزلر بروقتلر زور اوسوب یورت خدمتلری ایله شغلنه‌چکلر، اهل‌ـعیال بتون بتونه‌بونلرنڭ تربیه‌لرنده اوله‌چقلردر.

نظافت وپاکلك اڭ ماقتاولی بر صفت ایدیکی معلومدر. اڭ پیس وپچراق آدملرده نظافت وپاکلکنی یاراتورلر، پچراق ونجس کشیلردن ایکره‌نورلر.

نظافتسز وپچراق آدملرنڭ گوزللکلری‌ده کوزگه کورلماز. نه‌قدر گوزل اولسه‌ده اولسون، پچراق آدملردن خلقلر نفرت ایلرلر. آنلرنڭ یاقینلرنده یوررگه یاراتمازلر.

قزلر ایچون اڭ زور جهاز واڭ الوغ بایلق نظافت وپاکلکدر. بونی هر وقت خاطرده طوتارغه وهر وقت شونڭ ایله عمل قیلورغه تیوشلی.

پاکلك، ساعت صایون صابون ایله یووب طورمق دگل،

ایچون بیگراك کرکلیدر. اخلاقسز قزلر خلق آراسنده یخشی اسم چقاره آلمازلر، اعتبارلری‌ده اولماز.

گوزل خلقلرنك آناسی «حیا» ایله «عفت»در. برقزده‌اگرده حیا ایله عفت اولور ایسه گوزل خلقلرنك هربری اولور.

تکبرلی اولمق، یالغان سویلامك، سوز یورتمك، عارسز وناموسسز اولمق، اسلام ادبلرنی اعتبارسز طوتمق هم حیاسزلق هم عفتسزلك اولور.

١٣

سلامتلکنی صاقلامق

آدم بالاسینك اڭ زور بایلغی اوزینك تنی وجانی سلامت اولمقیدر. آدم بالاسی اوشبو زور بایلقنك قدرینی کوب وقت بیلمای اوتکاره‌در. تنی سلامت بولمغان آدم بتون دنیاغه خواجه بولسه‌ده کوزینه کورنماز، آزغنه اولسه‌ده راحتلنماز.

بیك کوب چیرلرنك نه‌دن اولدقلری بیلگولی اولور. شولرنی بیلوب صاقلانوچیلر کوب وقت سلامت، کون اوزدررلر. شونڭ ایچون چیرلرگه سبب اولا طورغان نرسه‌لردن صاقلانورغه تیوشلی.

تن قزغان حالده صالقون صو ایچمك، تیرلگان حالده صالقونغه چغوب اوشومك، کومر ایسی‌بار یرده طورمق، ایلی نرسه‌لرنی هم ایت کوب آشامق، آراقی ایچمك، افیون قابمق چیرلك سببلری اولدیغی معلومدر.

اوشنداق تن وکیوملرنی پاکیزه یورتمك، اورنلرنی پاك طوتمق طهارت آلمق وغسل قوینمق فرض نمازلرنی، فرض

تیکوره‌لر. شونك ایچون‌ده بیت وقوللرنی بویاب یورمکدن صاقلانورغه تیوشلی.

تش ایچون الڭ فائده‌لی نرسه اوزلرینڭ طشلرنده بولغان یالتراوقلریدر. تش قاراسی وباشقه نرسه‌لر سورتو سببندن بویالتراوق بته‌درده تش بوزولا، توزمسزگه ایلانه‌د تشنڭ خدمتی بیك گوب اولدیغی ایچون ممکن قدر آنی صاقلارغه، طشلرنده اولغان یالتراوقلرینی سلامت طوتارغه کرك اولادر.

ساچ طلوملرینه تنکه‌لر تزوب توشرمك، زور چولپیلر آسمق، موینغه که‌وش تنکه‌دن‌موینده‌رقلر(خصیله) کیمك‌سببندن فائده‌سز یرگه موین وباش‌غه آورلق کیلور. بونڭ آرقلی‌خاتون قزلرده باش آورولری پیدا اولور.

بیك قسان آیاق کیوملری کیمك ، کوکرکلوگه کارسیت قویمق، طغز کولماك وباشقه کیوملر ایله یورمك، بیللرنی آرتق بووب باغلامق ضررلی نرسه‌لردر.

۱۲

گوزل اخلاق

آدم بالاسینڭ بهاسی، قدر وحرمتی اخلاقینه کوره اولور. گوزل اخلاقلی کیمسه‌لر بیك معتبر واخلاقسزلرده خلق قاشنده قدرسز اولورلر.

آدم بالاسینك یاش چاغنده اوگره‌نگان عادتی قبرینه قدر برگه ایبده‌ش اولوب برلکده یورر . شونك ایچون گوزل اخلاقنی یاش وقتده صبی چاغنده اوگره‌نورگه تیوشلی.

گوزل اخلاق هرکشی ایچون کرکلی اولسه‌ده ، قز بالالر

Из фондов Российской национальной библиотеки

یورت تربیه‌سی علمنی بیلمك، اشلر ایچون گنه دگل، بلکه اشلاته بیلورایچون‌ده کرکدر. اوزلری یورت تربیه‌سی علمنی بیلمگان خاتونلر، نه‌قدر کوب خدمتچی خاتونلر وآسراولر طوتسه‌لرده اویلرنده ترتیب بولماز.

هربر خاتون یورت تربیه ایته بیلمك علمنی قز وقتده وبالا چاغنده بیلورگه تیوشلی.

فرض وحراملرنی، مکروه وسنتلرنی اوگره‌ندیکلرندن صوڭ قزلر ایچون بیلورگه تیوشلی علملر: تگو تکمك، چیگو، کر یوا بیلمك، آش پشره بیلمك، چای‌حاضرلرگه اوی جیوشدررغه، بیلمك علملریدر.

هربر قزاڭ ایلمك اوزکولمکلرینی اوزی کیسوب اوزی تگارگه، اوزی چیگارگه تیوشلی. ایرکشیلر ایچون «کولمك تگوب ویرسنه!» دیه باشقه‌لرغه یالنوب یورولری عیب بولماسه‌ده، قزلر ایچون‌بواش زورعیبدر. تگو، چیگو بیلمگان قزلرنی آدملر حسابندن چقاروب، حیوانلر دفترینه یازارلر.

آش پشررگه، چای حاضرلرگه، اوی جیوشدررغه بیلمك هم قزلر ایچون کرکلی علملردر. کیله‌چك کونلرنده‌اوزلرینه کرکلی اولاچق علملرنی هرکیم یاش وقتنده بیلورگه تیوشلی. قزلرنڭ‌ده کیله‌چك کونده اوزلری ایچون کرکلی هنرلری تگو، چیگو، پشرو، اوی جیوشدررو کبی نرسه‌لر اوله‌چقدر.

اوشبو هنرلرنی بیلو طوغروسنده بای بالالری ایله فقیرلر بالالری، بای خاتونلری ایله فقیرلر خاتونلری برتیگز اولوب، آرالرنده آیرمه یوقدر.

ای قزلر! یورت کوتارگه، تگو تگارگه، چیگارگه، ڨارینیه‌لرقایناترغه، هرتورلی آشلر پشررگه، اوی جیشدروب

Из фондов Российской национальной библиотеки

روزه‌لرنی طوتمق اوی ایچنده اولغان خدمتلرنی باشقارمق، سلامتلیکنینگ اڭ زور سببلرندن‌در.

قزلر، خاتونلر یورت قاراوچیلر اولدیغندن چیرلب یاتوچیلرنی تربیه ایتمک خدمتی‌ده کوب وقت آنلر اوستونده اولور. یورت ایچنده کینات برچیرلی بولسه چیرلیلرنی تربیه ایدرگه اوگرنمگان خاتون وقزلر آبدراب قالورلر.

اوشبونڭ ایچون چیرلرنک سببلرنی، سلامتلک سببلرینی برآز بیلورگه‌تیوشلی‌اولدیغی‌کبی چیرلب‌یاتوچیلرنی تربیه‌ایتمک روشلرنی بیگره‌کده قز بالالر ایچون بیلورگه تیوشلی.

١٤

یورت تربیه‌سی

یورتلرنی، اویلرنی تربیه ایدرب طوتمق خاتونلر اوستنده‌گی خدمتدر. یورت تربیه‌سی بیک زور ومشقتلی خدمت اولدیغی ایچون آنی یاش چاغنده، بالا وقتده بیلوب اوگره‌نه‌طوررغه تیوشلی. بالا چاغنده. قز وقتنده یورت تربیه‌لرگه اوگره‌نمگان کشی خاتون اولغاچ اولگانچه‌طرشسه‌ده‌اوگره‌وب یته آلماز.

پچاق، آچقچ، شرپی، قایچی، لامپا، قلم، قارا، کاغد کبی نرسه‌لر خصوصا آشخانه اسبابلری هربری اوزینه بربیلگولی اورنده اولورغه کرک، وقتلرده شول نرسه‌لرنی اورنلرندن آلوب، اورنلرینه قویارغه تیوشلی.

سموار وچینیاق، پچاق وآش یاولق، قاشق وتاریلکه کبی آشامق ایچمک نرسه‌لرینڭ صاف وآشخانه هم اوینڭ باشقه اورنلری پاک اولمقی شول یورتده اولغان خاتون‌وقزلر نڭ اوڭغانلقلرنی بیلدروب طورر.

کبی، اوزینڭ آثارغه ایبده‌ش بولورغه یاراب، یارامادیغنی ده تیکشررگه تیوشلیدر.

اوشبو سببدن ایرگه واروچی قز، ایرینڭ اوزینه موافق اولوب اولمیه‌چغنی هم‌ده اوزینڭ شول ایرگه موافق اولوب، اولمیه‌چغنی حسابلرغه کرك اولور.

ایرگه واروچی قزلر ایچون کرك اولغان تیکشرولر، خاتون آلوچی ایرلرگه‌ده کرك اولور. شونك ایچون «خاتون» ایله «ایر»نڭ کیم ایدیکلرینی وبونلرنڭ بر بری حقنده اولغان وظیفه‌لری بویرده سویلانور.

١٦

خاتون کیم؟

خاتون، شرع شریف بوینچه برایرنڭ ترکلك ایبده‌شیدر. ایرینڭ اوینه ویورتینه خواجه اولوب طوروچیدر. ایرینڭ کوڭلسز وحسرتلی وقتلرنده کوڭلینی یواتوچی ونیچوك اولسه‌ده راحتلندررگه طرشوچیدر.

خاتون، ایرینڭ ماللرینی صاقلاوچی، آقچه‌سینی آزچقاررغه اجتهاد ایتوچی، ایرینڭ بالالرینی تنلرینی وکوڭللرینی تربیه‌لب اوسدروچی، ایرنده اولغان بوزوق خلقلرنی، بوزوق فعللرنی بترررگه سبب اولوچیدر.

خاتون، ایرینڭ قاتیغ کوڭلن یومشادوچی، بتون اهل عیالنی بریرگه جیوب طوتوچی، ایرینڭ مالنی قسوب طوروب، اهل - عیال باشینه کیله‌چك قارا کونلر ایچون کوبمی آزمی مال جیوچیدر.

خاتون قورچاق دگلدر: که طوتاشدن اویناوب طورلماز. خاتون کیوم دگلدرکه: بوکون کیولوب ایرته‌گه صالنماز. خاتون حیوان

Из фондов Российской национальной библиотеки

کر بوارغه اوگره‌نوب اوسگز! بونرسه‌لر اوزگز ایچون بیك زور هنر بواور. بونلرنك فائده‌ارینی اوزگز کوررسز.

بو اشلر طوغروسنده باشقه‌لرغه یالنوب یورولردن قورتولورسز. بو اشلرنی یارلی بواسه‌گزده، بای بولسه‌گزده اوزگز اشلرسز. اش اشلامك عیب دگل، سلامت بولاطوروب تیك یاتمق عیبدر، بونی یخشی بیلوگز!

بو یرگه قدر بازدقلرمزنك کوبسی قزلرنك بالا و صبی وقتلرینه مخصوص حاللر ایدی. اما بوندن صونك یازاچقلرمز قزلرنك اوسوب یتدیکلری صونك اولاچق حاللری حقنده اولور.

۱۵

ازدواج ـ نکاح

دنیاده طوروچی آدملر — اگرده تنلری سلامت اولسه، اوزلری ایچون «ترکلك ایبده‌شی» صایلارغه، ازدواج ونکاح قیلورغه مجبور اولورلر. بوایسه هرکیم‌گه معلومدر.

خلقلر بازارغه وارغان وقتلرنده‌ده اوزلرینك ایبده‌شلری یخشی، اوزلرینه یارارلق روشده اولمقنی آرزو قیلورلر، کوڭللرینه اوخشامازلق آدملر ایله برلکده یورودن صاقلانرلر. حالبوکه ترکلك ایبده‌شی بیش اون چاقروم یرده بازارغه وارر ایچون، یاکه اوچ دورت تاولك برلکده یوزر ایچون صایلانغان ایبده‌ش دگل، بلکه عمر بارنچه برلکده طوروب، برلکده کون اوزدراچق ایبده‌ش اولور.

ایبده‌شنك یخشی اولوینی‌غنه تیکشرمك یتماز. بلکه ایبده‌شنك خلقنی، فعلنی بیلورگه طرشمق تیوشلی اولدیغی

Из фондов Российской национальной библиотеки

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٨١

[illegible]

Из фондов Российской национальной библиотеки

ادبلرینیده بیلورگه تیوشلی. ایرایله خاتوننڭ اوزلری‌وبالالری
ایچون فائده‌لی اوله‌چق نکاحلرده ایکی طرفدن رغبت، خلق
وطبیعتده موافقت، یاشلرنده مناسبت، کفولك، شخصی حاللرده
بربرندن یراقلق، اولورغه کرکدر. اوشبو بیش تورلی نرسه
حقنده آیرم آیرم صورتده بحث ایدلور.

١٨

رغبت

ایرایله خاتون، نکاحنی آرزو ایتسه‌لر واوزلری ایچون
کرکلی برنرسه دیه بیلسه‌لرگنه ازدواج بولورغه تیوشلی.
یوقسه هر ایکیسی یاکه ایکیسندن بریسی اوزی ایچون
نکاحنی‌ضرور تابماسه وآنڭ‌حقلرینی یرینه کتوررلك‌اولماسه،
اول وقت نکاحدن فائده کورلماز.

بونڭ اوستینه ازدواج ایدوچی یکیت ایله قز بربرینه
رغبتلری وکوڭللری ایله بربرینی‌اوخشاتوب آرزو قیلشه‌قلری
اولورغه تیوشلی. هر ایکیسی یاکه بری ایکنچیسنی کوڭلی
ایله یاراتماز اولسه اول نکاحدن فائده اولماز. آرالرنده
بربرینه رغبت وبربرینه محبت اولمغان قز ایله یکیتنی نکاح
ایله بریرگه جیوب قویمق، بربرینه‌دشمن اولغان ایکی آدمنی
بربولمه‌گه یابوب طوتمق روشنده براشدر.

کوگرچین ایله قارچغا، چپچق ایله یابالاق بر چیتلکده
یاشی آلماسه‌لر، ات ایله تولکی، ماچی ایله کرپی بربولمه‌ده
کون ایته بیلمسه‌لر، آرالرنده هرایکی‌طرفدن بربرینه رغبت
ومحبت اولمغان ایرایله خاتون‌ده برگه ترکلك ایده آلمازلر.
ترکلك ایتسه‌لرده راحت یوزی کورمازلر، بلکه بتون‌عمرلری
زار موڭ، قایغو وحسرت ایله کچر.

Из фондов Российской Национальной библиотеки

كيمسه‌لر، برچاقروم يرگه‌ده برگه واره آلمازلر. ايمدی خلق وطبيعتلری بر برينه موافق اولمغان قز ايله يكيت، دنيا سفرينی نيچوك برلكده باره آلسونلر؟ ونيچوك برجان وبرتن اوله‌بلسونلر؟

برمرتبه يوزلرينی بويلرينی كورمك ايله يكيت ايله قز، بر برينك خلق وفعللرينی بترنلای بيلوب وصناب بتره آلمازلر. شونك ايچون بوطوغروده بيلوجيلردن يخشی واوزاق وقتلر صوراشرغه، اوست اوستنه آكلارغه طرشورغه تيوشلی.

سوتينی صاووب ايچه‌جك برصغر آلدقلری وقت خلقلر، اوزون وقتلر شول صغر حقنده بيلوجيلردن صوراشورلر، يورتلرينه قاراولچی يالّادقلری وقت يورت خواجه‌لری مذكور آدمنی بر آز تيكشررلر. ايمدی عمر بارنجه برلكده طوراچق وبرلكده دنيا كوتاچك آدم حقنده صوراشورغه وحالنی آچيق آكلار ايچون اجتهاد ايلرگه بيگراك تيوشلی اولور.

خلق وفعللرنك برلگنی قارار اورنده، ايراولاجق يكيتنك مالنی، كيوم ويورت جهازلرينی، آتا وآناسينی تيكشروگه‌گنه قناعت ايتسه صوكندن عمری بوينجه اوكنور واوزاوزينه شلته ايلر.

خلق وطبيعتلری موافق كورلمگان حالده يالكز مال وبايلقلرغه قزغوب، شهرت ودرجه‌گه كوز قويوب ازدواج ايدوجيلر وقزلرينی نكاح ايدوجيلر، آدم بالاسی ايله صاتو ايتوجيلردر. چونكه بوكبی نكاحلر درست معناسی ايله نكاح وازدواج دگلدر.

٢٠

ياشلرده مناسبت

نكاح ايده‌جك كيمسه‌لر بيك قارت ياكه بيك ياش اولمازغه،

یوزنڭ گوزل وقیافتنڭ ملایم اولمقلری محبت ورغبت توشوگه سبب اولدیغی ایچون ازدواج ایده‌چك قز ویکیت بربرلرینك یوزلرینی، ساچلرینی، اوچلرینی نه کبی حالده اولسه‌ده قاراماق وکورمکلری ایچون شرع شریف اذن ویرمشدر.

اگرده کورمك ممکن اولماسه اول وقت اشانچلی اولغان بیلوچیلردن، کوروچیلردن، صوراشورغه بیلشورگه تیوشلی. بونی ینگل‌گه صاناماق یخشی اولماز.

اوزلری ایشتمگان وقتلرنده، اوشنداق اوزلری آرزو ایتکان ومحبتلی کورمگان یکیتلرگه قزلرنی کوچلاب ویررگه هیچ کیمنڭ حقی یوقدر

قزلرنی کوچلاب نکاحلندروچیلر، بربرینه موافق دگل ایدیکلرینی بله طوروب، ایکی آراده یاوچیلق ایدوب ایکی طرفنی آلداب کیلشدروچیلر، نکاح عقدلرینی یورتوچیلر شرع شریف حکمینه کوره الڭ الوغ ظالملر وخائنلردر. دنیاده اولماسه‌ده اوشبو گناهلرینڭ وبالینی آخرتده الله تعالی حضورنده کوره‌چکلردر.

برقزنی اوزی آرزو یتمگان آدمینه کوچلاب ویرمك شول قزنی اولدرمك برابرنده قاتیغ کوڭلیك اولور. اولدرمك آچیسی برساعتده اولورده بتار، اما بوروشده کوچلاب ویرمك سببلی قز بالالردن عمر بوینچه اولم آجیسی تاتوب طوروجیلری کوب اولور.

۱۹

موافقت

ازدواج ایده‌چك قز ایله یکیت، خلق وطبیعتده بربرینه موافق اولورغه تیوشلی. بربرینك خلق وطبیعتلرینی اوخشاتمغان

Из фондов Российской Национальной библиотеки

قز اولغان خلقلی گوزل، علملی تربیه‌لی لکن. تیوشلی اورغه وا
ایله یکیتنی تیگ صانامازغه هیچ کیمنگ حقی یوقدر.

تربیه‌لی، علمی وگوزل خلقلی قزلرغه فحش خانه‌لرده یوروچی
آنده مونده ایسروب یاتوچی بای بالالری کفو اولمازلر.
یالگز بایلغنه قزغوب، ادبلی وتربیه‌لی قزلرنی بایلرغه ویره‌ك
ظلم اولور. دنیانگ راحتی، بایلقده دگل بلکه کوگل طنچلغنده‌در.

لکن یاشلك یاگلشی اوله‌رق بعض قزلرنگ اوزلرینه کفو
اولغان کیمسه‌لرنی کفو کورمازلکلری. کفو بولمغانلرنی کفو
صانامقلری‌ده ممکن شونگ ایچون نکاح طوغروسنده قزلر
ویکیتلر، بیوکلرنگ وتجربه اهللرینگ هر بر سوزلرینی بیك
یخشی دگلارغه ونچکه‌لب تفتیش قیلورغه تیوشلی.

٢٢

شخصی حاللرده یراقلق

یاقین قرنداشلر آراسنده اولغان نکاحلر، قز ایله
یکیتنگ اوزلری ایچون‌ده، بالالری ایچون‌ده ضررلیدر. بویله
نکاحلردن کوبراك وقت بالالر ضعیف، اعضالرنده کمچیلك
یاکه خسته اوله‌چقلری صنالوب کورلمشدر. شونگ ایچون
نکاح ایدلنه‌چك ایر ایله قز قارنداشلك، مملکت اقلیم
جهتلرندن ممکن قدر بر برندن یراق اولنورغه تیوشلی.

٢٣

عقللی بر خاتوننگ نصیحتی

قزینی کیاوگه ویردیکی صوگ عرب خاتونلرندن عقللی

Из фондов Российской национальной библиотеки

بونلڭ ایله برابر آرالرنده ازدواج اوله‌جق قز ایله یکیت یاشلری
بر برینه موافق اولورغه تیوشلی.

نکاح ایدلنه‌جك قز ایله یکیت یاشلری آراسنده مناسبت
اولمقنی طبیعت کوچلامشدر. طبیعت خلافنه اولغان نکاحلر
اشانچلی نکاح اولماز.

فن اهللری وطبیبلر نکاح وقتنی قزلر ایچون ۱۸ ایله ۳۰
آراسنده، یکیتلر ایچون ۲۵ ایله ۳۷ آراسنده اولغان
یاشلرنی بیلگوامشلردر. بونلرغه کوره قزلرغه ۱۹ غه ویکیتلرگه
۲۵ گه یتمازدن ایلك هم قزلرغه ۳۱ دن ویکیتلرگه‌ده ۳۷ دن
صوڭ اولان نکاحلر وقتسزدر. اوشبو یاشلری یتمگان یاکه
اوتکان کیمسه‌لر، بیك اولوغ ضرورت اولمغانده ازدواج ایتمازگه
تیوشلی.

اما ازدواج ایده‌جك یکیت ایله قز آراسنده‌غی یاشلرنڭ
مناسبتلرینی فن اهلی وطبیبلر خاتون اولوب واراجق قز،
اوزینه ایر اوله‌جق یکیتدن آلتی یاش مقدارنده کچوك
اولورغه تیوشلی، اما اون یاشدن آرتق آیرمه اولمق هیچ
موافق دگلدر، دیبورلر.

۲۱

کفولك

ترکلك ایبده‌شلری وایر ایله خاتون آراسنده شول‌وقت
برلك ودوستلق اولور، اگر بونلر بر برینه تیڭ اولسه‌لر.
یوقسه، یوقاری اولغان طرف توبان طرفنی کیمستوب
طوررده بونڭ سببندن آرا بوزولور. اوشبونڭ ایچون بایلق،
نسل، علم وتربیه طوغرولرنده یکیت ایله قز بر اولچاوده‌راك

قزم! ایرکدن هیچ بر سرکنی یاشرمه! ایرکدن باشقه کشی‌گه سر سویلمه! کشی کوز اوکنده ایرکه قارشو بر حرف سوز ایتمه، چهرکنی بوزمه! ایرلر خاتونلری طرفندن بولغان بیك زور کمچیلکلرنی یوکلارلر، یارلقارلر، اما کشی آلدنده آزغنه نرسه‌نی‌ده یوتا آلمازلر. بو نرسه آنلرنك طبیعتلرینه خلاف بر اشدر. شونك ایچون بو طوغروده آنلر عیبلی اوله‌زلر. اگرده یارامی طرغان بر عادتی اولسه آنی بترر ایچون جاننی آغرتماز روشده طرش!

قزم! ایرك سویمی طورغان اشلردن، کوکلی طولمی طورغان عادتلردن یراق بول! آنك کونچیلکنی کتوره‌چك هیچ بر نرسه کورستمه! ایرکنك مالنی صاقلاب طوت! اسراف ایتمه!

قزم! ایوك جیناق وهر نرسه اوز اورننده اولسون! بالالرکنی ایرکه سوکلو ایدرگه، ایرکنی‌ده بالالرکه سویدررگه طرش! آتالرنك بالالر ایله یوانولری آنلر ایله برگه اولمقینه سبب اولور. بالالرینی سویوچی ایرلر کوب وقت توفیقلی اولورلر وبالالری ایله یوانوب باشقه تیوشسز یرلرگه کوز صالمازلر واوچرامازلر.

قزم! بو ایتکان سوزلرمنی یرینه کتورمك عقللی وتدبیرلی خاتونلر ایچون آغر اشلردن دگلدر. عقللی خاتونلر آرسلانلر کوچ ایله اشلی آلمغان اشلرنی عقللری ایله اشلی آلورلر.

قزم! نرسه صوراغان وقت بر وکوب اولسه ایکی مرتبه ایرکنك خاطرینه توشرسه‌ك یتار. شوندن آرتق یوداتمه، بورچمه!

قزم! ایرلرنك الك سودكلری نرسه‌لری خاتونلرینك شاد

بری قزینه اوشبو روشده نصیحت ایتمشدر :

ای قزم ! بو کوندن باشلاب بزم قولمزدن کیتدك، ایکنچی بر چیت آدمگه یار ویولداش اولدك ! سنك ایچون بخت وتوفیق تلاوچی آناك طرفندن، اوز مصلحتك ایچون سویلنەچك اوشبو نصیحتلرنی شاید دکلارسن وممکن اولدیغنده یرینه کتوررسن !

قزم ! ایرك، دنیا سفرنده اوزینه یولداش قایغو وشادلقلرنده برگه قایغروچی وشادلانوچی ایبدەش اولمق امیدی ایله سنی قبول ایتدی. زنهار ! آنك امیدنی بوشغه چقارمه ! هر وقت « شکرلو اولسون، مقصودم اولدی » دیه سویلاسون وسندن رضا اولوب یورسون !

قزم ! تیز کوندن دنیا کوتارگه کرشەچکسین ! دنیا کونوده بیك اعتبارغه آلورغه تیوشلی نرسەلر وار. ایرکنك یاقینلرینه، بیگرالکده قاین آناك قاین آتاکا حرمت ایله ! آنلرنی اوز آتاك واوز آناك مثالنده کور ! آنلرنك بالالرینی طوغانلرك حکمنده حساب ایت ! قاین آنا وقاین آتالرك طرفندن بولغان نصیحتلرینی یرینه کتور ! اوشبو یاکی یاقینلرکنك خلق وطبیعتلرینی بیلوب آل وشوکارغه قاراب معامله ایت ! بونلر ایله آراك بوزولودن بیك صاقلان ! چونکه بونك چیتونلگی ایرك اوستینه توشار. سینك یاقلی اولسه اوز یاقینلرینك خاطرلری قالور، آنلر یاقلی اولسه سنی وزغانر، بونك قایغوسی ایله ایرك آشاو ایچودن قالور وبر کون چیرلاب توشاککه کرر. ایرلر اوزلرینك کسبلرینی یخشی یورتور ایچون کوکللری شاد وراحت طوروغه محتاجلردر. یورت ایچنده آزغنه اقیغر اولسەده آنلرنك کسبلرینه ضرر کیلور.

Издание Российской национальной библиотеки

شرق کتابخانه‌سی

صاحبی احمد اسحاقی. اورسق شهرنده، سنهٔ تأسیسی ۱۹۰۶

استانبول و مصردن مکتب و مدرسه‌لرگه مخصوص هر تورلی درس کتابلری آلندی. ابتدائی، رشدی، اعدادی، عالی مکتبلرگه مخصوص اولان علم حال، عقائد، تاریخ، جغرافیا، حساب، هندسه، نحو، صرف، فقه، تفسیر، حدیث، وسائر فنلردن هر تورلی کتابلر کلیتلی موجوددر. اوشانداق ابتدائی، رشدی، عالی صنفلرغه مخصوص هر تورلی جغرافیا آطلاسلری و خریطه‌لری اولوب صوراوچیلره هیچ توقفسز پوچطه ایله یبارلور.

کتابخانه‌نڭ تیزدن نشر ایده‌چك کتابلری:

مدنیت واسلام	محرری	ذاکر القادری
سومك و اولنمك	»	موسی عبدالله
زلیخه ایله فاطمه	»	ادریس بغدانوف
طاش قوناق	»	» »
آداب تزوج	»	سرور الدین
آثار ۱۵ نچی جزء	»	رضاء الدین بن فخر الدین

Из фондов Российской национальной библиотеки

اروله‌ق اوی خدمتلری ایدوب یوردیکلری وقتدر. ایری یاننده یوروچی وهر وقت خدمت ایدوچی وایرینه‌ده شاد کورلوچی خاتونلرنی ایرلرینه یامانلرغه هیچ کیمنك کوچی یتماز! ایرك اوزینك اشینه کتدیکنده اوزاتوب یبار، قیتوب کردیکنده قارشو آل! ایرکدن قالمی اویقوغه یات، آندن ایلك طور!

قزم! ایرارده بعض وقتلر اولور اوزلرینك خاتونلرینه بنده حکمینه کوررلر. ایشته اوشبو وقتنی فرصت بیلوب، اوزینك یارامی طورغان عیبلری حقنده آز آز سویله!

قزم! دنیا هر وقت نعمت اولوب طورماز، بعض وقت آغولری، تیگانکلری وسانچیلری‌ده اولور. ایرك ایله آراکزده خلافلق توشسه صالقون قان ایله سوز سویله، قزمه، یوزکنی وتاوشکنی بوزمه! آنك مرتبه‌سندن غافل اولمه، حرمت ایت، اول نه قدر آچولانسه‌ده قارشو آیتمه! ایرلر قاشنده الك یخشی خاتون اوزلرینك ایرکنلاب آچولانولرینه یول ویروب طورغان خاتونلردر.

قزم! اگرده الله تعالی بالالر باغشلاسه، آنلرنك تنلرینی اوزك تربیه ایت! مکتب‌که کیتدیکلرینه قدر عقللرینی‌ده تربیه ایله یخشی خلقلرغه عادتلندر!

قزم! هر اشده اشانچك الله تعالی اولسون! هر امیدك الله تعالی حضرتنده اولسون! الله تعالی بیوکدر، هر نرسه‌نی بیلور، کریم ورحیمدر.

Инв. № 23.137

Татар.
3-7440

شرق کتبخانه‌سی
نشریاتی

۱) الزومیات ترجمه‌سی	محرری موسی بیگییف	۷۰ تین
۲) ابو العلاء المعری	« رضاء الدین بن فخر الدین	۲۰ «
۳) عقیده	« «	۶ «
٤) اهل- عیال (اوشبو کتاب)	« «	«
۵) آداب تعلیم	« « «	۲۵ «
٦) آثار ۱۲ نچی جزء	« « «	۲۰ «
۷) آثار ۱۳ نچی جزء	« « «	۲۰ «
۸) آثار ۱٤ نچی جزء	« « «	۲۰ «
۹) خیالمی حقیقتمی؟	« « «	۱۵ «
۱۰) آخر زمان بلاسی	« یار الله الولی	۱۵ «
۱۱) جانلی جنازه	« « «	۲۰ «
۱۲) آچلق قوشدی	« « «	۱۵ «
۱۳) اسلام	ذاکر القادری	۱۸ «
۱٤) جهانشاه حضرت	ذاکر الهادی	۲۰ «

وغیرلر

آدرس : «Орскъ Оренбур' губ, Ахмеду Исхакову'»

Из фондов Российской национальной библиотеки

РНБ ОНЛ
Татар.
3-7440